

Kristianstads
kommun

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Barn- och utbildningsförvaltningen

Sandvaktarens förskola

Främja, förebygg, upptäck och åtgärda

Planen visar förskolans eller skolans arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Planen omfattar även aktiva insatser för att verka för barns och elevers lika rättigheter och åtgärder för att motverka diskriminering.

Planen bygger på skollagens kapitel 6 diskrimineringslagens kapitel 3

Alla barn och elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Arbetet för likabehandling är en del av förskolan och skolans värdegrundsarbete som handlar om att aktivt främja alla barn och elevers lika rättigheter och möjligheter - oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Planen gäller för kalenderåret eller läsåret	2019/2020
Ansvarig för planen	Kerstin Beyhammar, förskolechef
Barn och elever har varit delaktiga genom	Enkät vårdnadshavare

Fastställd av
Förvaltningschefen
2019-04-24

1. Lagstiftningen

I **skollagens kapitel 6** finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Varje förskola och skola ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förebyggande åtgärder ska genomföras och en plan ska upprättas årligen.

I **diskrimineringslagens kapitel 3** finns regler om aktiva åtgärder mot diskriminering. Förskola och skola har en skyldighet att aktivt arbeta med åtgärder riktade mot de sju diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Skyldigheten omfattar även att ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Arbete med aktiva åtgärder innebär att arbeta förebyggande och främjande genom ett fortlöpande arbete i fyra steg, *undersöka, analysera, åtgärda* samt *utvärdera* och *följa upp*. I detta arbete ingår även att ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier.

En löpande dokumentation ska göras av det arbete som bedrivs på grupp- och organisationsnivå. Av dokumentationen ska det framgå om det avser diskriminering, trakasseri eller kränkning. Om dokumentationen ska göras digitalt används G-Suite – team-drive. Det är då mycket viktigt att beakta att **inga känsliga** uppgifter får framkomma. På individnivå sker dokumentationen i mall från metodboken alternativt i edWise.

2. Plan mot kränkningar, diskriminering och trakasserier

Målsättningen med planen är att

- främja allas lika rättigheter
- vara ett konkret verktyg i arbetet för att förebygga och motverka diskrimineringar, trakasserier och kränkande behandling

Inom barn- och utbildningsförvaltningen i Kristianstad gäller

- varje verksamhet ska årligen upprätta en plan
- planen ska finnas tillgänglig på förskolans/skolans hemsida

3. Definitioner

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks, och detta har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

På **diskrimineringsombudsmannen** finns mer att läsa om diskrimineringsgrunder, vad lagen säger och olika exempel.

Kränkning

Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet. (Skolverkets Allmänna Råd). Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykiska och/eller ske via sociala medier.

Trakasserier

Kränkningar kopplade till någon av diskrimineringsgrunderna är trakasserier.

4. Organisatorisk ansvarsfördelning

Skolchef

- ansvarar för att skyndsamt följa upp av förskolechef/rektor anmälda fall av kränkningar och eller trakasserier, samt anmäla, enligt delegeringsordningen till Barn- och utbildningsnämnden.
- **Förskolechef/rektor**
  - ansvarar för att plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje år, hålls aktuell, följs upp och finns på hemsidan
  - ansvarar för att dokumentationen sker enligt gällande rutiner av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling
  - ansvarar för att stöd ges till elever som utsatts för diskriminerande eller kränkande behandling och att stöd ges till den som orsakat händelsen
  - ansvarar för att elevhälsan är delaktig i arbetet mot kränkningar, trakasserier och diskrimineringar
  - kontaktar och informerar skolchef vid samtliga fall av kränkningar och eller trakasserier och anmäler via blankett i metodboken.
  - ansvarar för att orosanmälan när så krävs, sker enligt socialtjänstlagen 14 kap §1
  - ansvarar för att kontakt med polis tas för samråd och att anmälan sker, i de fall då incidenten faller under allmänt åtal.

Förskolans/skolans medarbetare

- har ansvar för kontakter med barnet/eleven och vårdnadshavare
- som får information om eller bevittnar en kränkande eller diskriminerande händelse ska informera förskolechef/rektor och dokumentera på avsedd blankett
- informerar elever och föräldrar om Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Arbetslaget

- där kan man i första hand få stöd och hjälp att hantera situationer med anknytning till handlingsplanen
- diskuterar med barn och elever frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering

Eventuella förtydliganden eller tillägg till ovanstående ansvarsområden utifrån förskolans/skolans behov:

5. Mål för förskolans/skolans värdegrundsarbete

De grundläggande värden som förskolans och skolans värdegrund omfattar ligger i linje med de värden som vårt demokratiska samhälle vilar på.

Värdegrunden omfattar

- människolivets okränkbarhet
- individens frihet och integritet
- alla människors lika värde
- jämställdhet mellan könen
- solidaritet mellan människor

Det är dessa värden som ska förmedlas och alla medarbetare ska främja aktning för människans egenvärde och vår gemensamma miljö.

Förskolan arbetar medvetet i vardagen med att stärka barnens identitet genom dagliga möten och samtal. Vi använder oss av verktyget Start/Stegvis. Vi försöker skapa miljöer där barnen får utöva rätten att vara sig själv.

Ansvarig-/a för genomförande: Kerstin Beyhammar, förskolechef

Uppföljning ska ske: 2019 - 12   ansvarig: Kerstin Beyhammar, förskolechef

Utvärdering ska ske: 2020 - 06   ansvarig: Kerstin Beyhammar, förskolechef

6. Främjande och förebyggande arbete

6.1 Främjande arbete

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Långsiktiga insatser:

Pedagoger:

Sandvaktaren ska vara en välkomnande mötesplats för barn, vårdnadshavande och förskolepersonal. En förskola som är lustfylld och spännande och kreativ. Fokus på undervisning, utveckling, lek och lärande där verksamheten genomgående är tydlig, tillåtande och tillgänglig.

Barnen ska mötas av pedagoger som lyssnar och är ärligt nyfikna på att barn kan.

Värdegrundsarbete utifrån läroplanen och i förskolans förhållnings- och arbetssätt.
Samsyn i personalgruppen angående värdegrund och förhållningssätt.
Kompetensutveckling för hela personalgruppen genom vägledande samspel, ICDP.
"Pedagogisk måndag" ger möjlighet till pedagogiska forum där vi i kollegialt lärande arbetar kring förskolan förhållning- och arbetssätt.

Barn: Arbetsmaterial Start/stegvis och stegen som skapar förståelse för alla människors lika värde oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund.

Stärka barnens integritet genom olika aktiviteter plan framtagna på förskolan.

Arbetar efter förskolans rutiner för att förebygga sexuella övergrepp

Kortsiktiga insatserna

- Material, aktiviteter och lek utformas könsneutralt.
- Vi erbjuder olika sorters dockor. Material till utklädningskläder för olika roller.
- Vi utgår från individens olika förmågor och behov.
- Vi försöker bemöta alla med ett öppet förhållningssätt oavsett bakgrund, etnisk tillhörighet, kön mm och respektera olika åsikter och behov.
- Att skratta *med* någon istället för *åt* någon
- Att prata *med* varandra istället för *om* varandra.
- Skapa pedagogiska miljöer där barnen kan välja mellan olika mötesplatser där man kan vara många eller på egen hand.
- Barnens samarbete och uppmuntras till problemlösning
- Barn får utveckla sin förmåga att leka och lära i grupp där grunderna är turtagande, samförstånd och ömsesidighet.
- Anpassa lokaler och utemiljö så att alla kan delta i verksamheten på förskolan.
- Barnens behov får möjligheter att "vara i fred", det är ok att säga nej till en aktivitet.
- Vi väljer litteratur mm där såväl flickor som pojkar har framträdande roller och där kränkningar inte förekommer.

Ansvarig-/a för genomförande: Kerstin Beyhammar, förskolechef

Uppföljning ska ske: 2019-12

ansvarig: Kerstin Beyhammar, pedagoger

Utvärdering ska ske: 2020- 06

ansvarig: Kerstin Beyhammar, pedagoger

6.2 Förebyggande

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt (se mer under steget Kartlägg). Förebyggande mål och åtgärder måste motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning.

Under 2016/2017 genomfördes en kompetensutvecklingsinsats för pedagoger "Färdigheter för lärande". Detta arbete fortsätter att genomsyra. Vi utgår från boken "Färdigheter för livet" av Lars Lejonborg. Här fokuserar vi på det sociala och emotionella lärandet.

Det förebyggande arbetet utgår från analys av kartläggningen och händelser som ev. inträffat under året. Barn som är i behov av stöd dokumenteras regelbundet och upprättas åtgärdsprogram.

Fysiskt och mentalt närvarande pedagoger som lyssnar och iakttar de som sker i barngruppen. Kartlägga platser ute och inne där kränkningar skulle kunna uppstå.

Vi har tagit fram riktlinjer för hur vi ska arbeta med att stärka barnens integritet.

Vi har tagit fram riktlinjer för hur vi ska arbeta med förebyggande åtgärder avseende sexuella övergrepp.

Ansvarig-/a för genomförande: Kerstin Beyhammar, förskolechef

Uppföljning ska ske: 2019-12   ansvarig: Kerstin Beyhammar, förskolechef

Utvärdering ska ske: 2020- 06   ansvarig: Kerstin Beyhammar, förskolechef

7. Kartläggning av nuläget

Beskriv hur nuläget kartläggs, t ex. trygghet och trivsel enkät, elevrådsmöte, kränkingsutredningar, kontakter från vårdnadshavare, elevhälsans kartläggningar mm. Medarbetare och barn/elever ska involveras i kartlägningsarbetet.

Vi har en verksamhet som är välkommande genom lyssnande och delaktighet.

Vårdnadshavarens synpunkter inhämtas i den årligt återkommande enkäten. Vårdnadshavaren erbjud inskolnings- och utvecklingssamtal. Varje termin har vi föräldra- och föräldrarådsmöten.

Genom samtal och intervjuer ger vi barnen möjlighet att uttrycka sina tankar och funderingar.

Genom "pedagogisk måndag" har vi möjlighet att överblicka och kartlägga verksamheten.

Pedagoger genomför regelbundet inventering av riskområden där vi inhämtar barns synpunkter.

Ansvarig-/a för genomförande: Kerstin Beyhammar, förskolechef

Uppföljning ska ske: 2019-12

ansvarig: Kerstin Beyhammar, förskolechef

Utvärdering ska ske: 2020-06

ansvarig: Kerstin Beyhammar, förskolechef

8. Framtagande av planerna

Beskriv hur planen arbetats fram, och vilka som deltagit i arbetet, inklusive barn och elevers delaktighet.

Hela arbetslaget har träffats för att upprätta en ny *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*.

Vårdnadshavarna får ta del av planen på föräldramöte och digitalt på vår hemsida.

Regelbundna samtal med barnen om allas lika värde.

Ansvarig-/a för genomförande: Kerstin Beyhammar, förskolechef

Ansvarig-/a för genomförande: Kerstin Beyhammar, förskolechef

Uppföljning ska ske: 2019-12

ansvarig: Kerstin Beyhammar, förskolechef

Utvärdering ska ske: 2020-06

ansvarig: Kerstin Beyhammar, förskolechef

9. Förankringsarbete

Beskriv på vilket sätt planen ska vara ett levande dokument och vara känd och förankrad hos barn/ elever, medarbetare och vårdnadshavare:

Planen tas regelbundet upp på pedagogisk måndagar där vi gör en nulägesbeskrivning, diskuterar och kartlägger.

Vårdnadshavaren får ta del och diskutera planen vid föräldra- och föräldrarådsmöten.

Regelbundna samtal med barnen i förskolan om allas lika värde

Ansvarig-/a för genomförande: Kerstin Beyhammar, förskolechef

Uppföljning ska ske: 2019-12

ansvarig: Kerstin Beyhammar, förskolechef

Utvärdering ska ske: 2020-06

ansvarig: Kerstin Beyhammar, förskolechef

10. Utvärdering

Planen ska årligen utvärderas.

Föregående års plan

”Pedagogisk måndag” där alla pedagoger deltar har gjort det möjligt att i det kollegiala lärande diskutera hur vi gör förskolan trygg för alla barn och hur vi bäst stärker barnens integritet. Våra diskussioner har mynnat ut i rutiner för hur vi ska arbeta konkret med barnens integritets träning och hur vi ska förebygga sexuella övergrepp. Integritetsträningen finns med som aktiviteter i det pedagogiska årshjulet.

Vilka deltog i utvärderingen?

Pedagoger på Sandvaktarens- och Yngsjös förskolor/ Kerstin Beyhammar, förskolechef

På vilket sätt har barn/elever varit delaktiga?

Pedagogerna arbetar för att stärka varje barns integritet.

Regelbundet samtalar man kring barnen rätt att vara sig själv.

Ansvarig/a: Kerstin Beyhammar, förskolechef

Innevarande års plan

Beskriv hur innevarande års åtgärder och insatser ska utvärderas och när detta skall ske:

Utvärderas kontinuerligt enligt årshjul och på planerings – och studiedagar.

Utvärdering sker 19- 12 och 20-06

Ansvarig/a: Kerstin Beyhammar, förskolechef

11. Kompetens

Beskriv på vilket sätt medarbetarnas kompetens kring hur ett målinriktat arbete för att förebygga kränkningar, diskriminering och trakasserier bedrivs hålls uppdaterad.

Återkommande diskussioner i vårt kollegiala lärande

Ansvarig-/a för genomförande: Kerstin Beyhammar, förskolechef

Uppföljning ska ske: 201912

ansvarig: Kerstin Beyhammar, förskolechef

Utvärdering ska ske: 202006

ansvarig: Kerstin Beyhammar, förskolechef

12. Arbetsgång

Beskriv arbetsgången då barn/elev eller medarbetare upplever att kränkning, hot eller misshandel inträffar mellan barn/barn, elev/elev eller vuxen/barn, vuxen/elev.

Vi på förskolan ska reagera vid eventuella kränkningar. Vi nonchalerar inte det som sker utan tar direkt kontakt med andra pedagoger/vuxna för att gemensamt få stopp på kränkningar. När pedagogerna anser att ett barn blivit utsatt för kränkande behandling/ diskriminering ska det anmälas till förskolechefen.

Förskolechefen är skyldig att anmäla till skolchefen och ansvarar för dokumentationen, utredning och åtgärder av händelsen.

Skolchefen är skyldig att anmäla händelsen till Barn och utbildningsnämnden.

Ansvarig-/a för genomförande: Kerstin Beyhammar, förskolechef

Uppföljning ska ske: 2019-12

ansvarig: Kerstin Beyhammar, förskolechef

Utvärdering ska ske: 2020- 06

ansvarig: Kerstin Beyhammar, förskolechef

Checklista

- det framgår tydligt om planen gäller verksamhetsår eller kalenderår
- planen är daterad och vem som ansvarar framgår
- resultat av tidigare utvärderingar har vägts in i framtagande av innevarande plan
- planen är upprättad i samverkan mellan barn/elever
- planen är upprättade i samverkan med pedagogisk personal och skollledning
- elevhälsan har varit delaktig (skola)
- en kartläggning är gjord på individ-grupp och organisationsnivå
- den fysiska miljön är beaktad
- hur medarbetarnas kompetens ska hållas uppdaterad finns beskrivet
arbetet sker med aktiva åtgärder genom fyra steg:
- undersöka,
analysera
åtgärda
utvärderas och följs upp
- det fortlöpande arbetat dokumenteras
- främjande insatser finns beskrivna
- förebyggande insatser finns beskrivna
- en kartläggning av nuläget är gjord
- rutin för anmälan till förskolechef/rektorer finns och följs
- rutin för anmälan till skolchef finns och följs
- planen finns på verksamhetens hemsida